U 33/20226 vp **Muistio** **10.6.2026**

Lainsäädäntöneuvos Juha Jokinen, oikeusministeriö (muu kuin verotus)

Lainsäädäntöneuvos Timo Annala, valtiovarainministeriö (verotus)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

1. Yleistä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaoston pyynnöstä toimitetaan saatavilla olevien tietojen perusteella tiivistelmä kokonaistaloudellisista vaikutuksista tehdyistä arvioista. Tässä esitettyihin arvioihin liittyy merkittävää epävarmuutta, joten tässä painotutaan vain suuruusluokan kuvaamiseen.

2. Arvio vaikutuksista verotuloihin (U-kirjelmä, s. 30)

Koska asetusehdotuksen 79 artiklan mukaisessa työsuhdeoptioiden verotuksessa olisi kyse muutoksesta Suomen tällä hetkellä voimassa olevaan verojärjestelmään, ehdotuksella olisi myös taloudellisia vaikutuksia Suomelle.

Tällä hetkellä voimassa olevan lainsäädännön mukaan järjestetyistä työsuhdeoptioista ja osakepalkkioista arvioidaan kertyvän verotuloja Suomessa vuoden 2027 tasossa arvioituna kokonaisuudessaan yhteensä noin 405 miljoonaa euroa. Hallitus linjasi kevään 2026 kehysriihessä, että työsuhdeoptioiden verotuksen ajankohta muutetaan työsuhdeoption käytöstä kohde-etuuden luovutushetkeen listaamattomien yhtiöiden osakkeiden osalta. Tämän arvioidaan alentavan verotuloja vuositasolla noin 100 miljoonalla eurolla. Verotusajankohdan siirtämisen myötä verot kertyisivät sitä mukaa, kuin osakkeita myöhemmin luovutettaisiin.

Asetusehdotuksen vaikutuksia on hyvin vaikea arvioida, koska se riippuisi siitä, miten paljon uusia EU Inc. -yhtiöitä ja asetuksessa tarkoitettuja työsuhdeoptiojärjestelyjä otettaisiin käyttöön ja miten laajasti muutos vaikuttaisi Suomen järjestelmään. EU Inc. -yhtiömuotoa ei olisi rajattu esimerkiksi vain listaamattomiin yhtiöihin. Asetusehdotuksen mukaan sen olisi tarkoitus vastata erityisesti startup- ja scaleup-yritysten tarpeisiin, mutta sen olisi oltava kaikkien sellaisten perustajien ja yritysten valittavissa, jotka katsovat sen sopivan liiketoimintamalliinsa. Myös jo olemassa olevien yritysten olisi voitava muuntua EU Inc. -yhtiöiksi.

3. Arvio muista kuin verovaikutuksista (U-kirjelmä, s. 28–34)

Uusien yhtiöiden saama hyöty riippuu neuvottelutuloksesta sekä käyttöönoton asteesta (U-kirjelmä: s. 29)

Määrällistä arviota Suomeen rekisteröitävien EU Inc. -yhtiöiden määrästä on mahdotonta esittää. Komissio on arvioinut, että EU-alueelle perustettaisiin 309 000EU Inc. -yhtiötä 10 vuoden aikana, mistä voitaisiin saada yhteensä noin 328–440 miljoonan euron säästö tänä aikana.

Suomen osuus EU:n BKT:sta on noin 1,5 %.[1] Siten kaavamaisesti laskettuna EU Inc. -yhtiöiden määrä Suomessa voisi olla (309000 x 0,015 =) noin 4 600 yhtiötä sekä niiden liiketoimintakustannusten säästön suuruusluokka noin 5–6 miljoonaa euroa. Tällaiset kaavamaiset arviot ovat hyvin alttiita kritiikille.[2]

Patentti- ja rekisterihallituksen tietojärjestelmät: useita miljoonia euroja (U-kirjelmä: s. 32)

Asetusehdotus vaikuttaisi ja edellyttäisi muutoksia useisiin Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) järjestelmiin, kuten yritys- ja yhteisötietojärjestelmän (YTJ) sähköiseen asiointiin, operatiiviseen järjestelmään ja tietopalvelujärjestelmään sekä kaupparekisterin operatiiviseen järjestelmään ja BRIS-järjestelmään. PRH:n alustava arvio järjestelmä- ja henkilöstökustannuksista on useita miljoonia euroja.

Tuomioistuimet (maksukyvyttömyysmenettely): useita miljoonia euroja (U-kirjelmä: s. 31–32)

Asetusehdotus lisäisi maksukyvyttömyysmenettelyiden osalta tuomioistuinten työmäärää ja todennäköisesti edellyttäisi tuomioistuinten lisäresursointia. Kun ehdotuksen mukaisen menettelyn soveltamisalana olivat aiemmin kaikki mikroyritykset (eli arviolta yli 95 % Suomen yrityksistä), arvioitiin menettelyn tuomioistuinten henkilöstökustannuksiin liittyvien kustannusten valtion budjetista olevan vuositasolla useita miljoonia euroja (ks. UJ 16/2024 vp s. 5). On epäselvää, kuinka moni yritys lopulta kuuluisi tämän asetusehdotuksen mukaisen maksukyvyttömyysmenettelyn soveltamisalaan. Tuomioistuimen näkökulmasta ehdotettu menettely olisi kuitenkin työläämpi kuin tavallinen konkurssimenettely. Lisäksi tuomioistuinten ja esimerkiksi konkurssiasiamiehen käyttämät järjestelmät tulisi päivittää.

Suomessa ei tuomioistuimilla myöskään ilmeisesti ole sellaista sähköistä huutokauppajärjestelmää, jossa järjestettäviin huutokauppoihin myös ulkomaiset henkilöt voisivat osallistua. Tällainen täytyisi perustaa valtion budjetin varoilla. Komissio arvioi, että tällaisen alustan perustaminen maksaisi 185 000–370 000 euroa ja ylläpito vuosittain 324 000 euroa (komission vaikutusarvio, osa 1/3, s. 9).

Rikostorjunta: jälkikäteinen puuttuminen kalliimpaa kuin ennakollinen (U-kirjelmä: s. 33)

Nopeutettu rekisteröintimenettely voi käytännössä rajoittaa toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuksia tehdä ennen rekisteröintiä riittäviä tarkastuksia tilanteissa, joihin liittyy esimerkiksi väärinkäytös-, bulvaani-, pakote- tai rahanpesuriskejä. Tällöin valvonnallinen painopiste voi siirtyä jälkikäteiseen puuttumiseen, joka on usein olennaisesti vaikeampaa, jos yhtiötä on jo ehditty käyttää petos-, rahanpesu- tai pakotejärjestelyissä.

---

[1] Eurostat. Lähde: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nama_10_gdp__custom_12528966/bookmark/table?lang=en&bookmarkId=55ca63bc-f2dd-4bea-b0e0-1395d0490c45&c=1723109484039, viitattu 9.6.2026.

[2] Tällä laskutavalla saatua suomalaisten yhtiöiden määrää voidaan pitää erittäin korkeana. EU-tasoiset yhtiömuodot eivät ole aikaisemmin olleet Suomessa menestyksekkäitä, sillä esimerkiksi eurooppayhtiöitä oli Suomessa tammikuussa 2026 rekisteröity kaksi (2) kappaletta, eurooppaosuuskuntia tai eurooppalaisia taloudellisia etuyhtymiä ei yhtäkään, lähde: PRH. https://prh.fi/fi/yrityksetjayhteisot/yritystenlkm/lkm.html, viitattu 9.6.2026.